

Utlåtande 2017:90 RV (Dnr 106-1731/2016)

Indexering av stadens miljömål

Motion (2016:117) av Jonas Naddebo och Karin Ernlund (båda C)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motion (2016:117) av Jonas Naddebo och Karin Ernlund (båda C) om ”indexering av stadens miljömål” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Katarina Luhr anför följande.

Ärendet

Stockholm stads egen organisation ska vara fossilbränslefri till år 2030 och för att skapa goda förutsättningar för att nå miljömålen föreslår Jonas Naddebo och Karin Ernlund (båda C) i sin motion att staden utreder möjligheten till att indexera miljömålen. Motionärerna menar att en indexering av miljömålen - där målet om fossilbränslefri organisation bryts ned till vad som måste göras år från år - ger förutsättningar för stadens politiker och verksamheter att fokusera på åtgärder och att avsätta resurser till rätt åtgärder.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB har vidareremitterat

ärendet till AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, Skolfastigheter i Stockholm AB, Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholms Hamn AB, AB Stokab, Stockholms Stads Parkerings AB, SGA Fastigheter AB och AB Fortum Värme.

SGA Fastigheter AB har valt att inte svara på remissen. AB Familjebostäder och AB Stockholmshem har avstått från att svara med hänvisning till det arbete som görs i samordningsgruppen för genomförandet av strategin för fossilbränslefritt Stockholm 2040, där de ingår.

Stadsledningskontoret delar motionärernas uppfattning om att det kan vara lämpligt att inarbeta målvärden för tiden fram till år 2030 men hänvisar frågan till den pågående utredningen och framtagandet av en handlingsplan för fossilbränslefri organisation 2030.

Fastighetsnämnden menar att den framtagna strategin för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040 utgör stadens riktlinjer för hur stadens verksamheter ska arbeta för att uppnå fossilbränslefrihet.

Genom antagandet av strategin har arbetet med en rad utredningar påbörjats för att konkretisera och realisera arbetet och dess målsättningar. Det är fastighetsnämndens uppfattning att detta arbete bör slutföras innan en eventuell indexering av målsättningar, vilket nämnden är positiva till, påbörjas.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden instämmer i att det är bra med tydliga och uppföljningsbara mål i de planer och program som staden tar fram. Till viss del finns det sådana mål, delmål och indikatorer i stadens strategi för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040 samt i stadens miljöprogram 2016-2020 som även kopplar till en fossilbränslefri organisation 2030.

Vidare anser nämnden att den handlingsplan för en fossilbränslefri organisation till 2030 som ska tas fram under år 2017 bör utformas med mål och tidsatta delmål samt relevanta indikatorer för att politiker och verksamheter ska kunna följa utvecklingen och avsätta resurser till rätt åtgärder, men det är inte alltid meningsfullt att ha ett delmål för varje år utan något längre perioder kan vara lämpligare.

Stadsbyggnadsnämnden instämmer i att det är bra med tydliga och uppföljningsbara mål i de planer och program som staden tar fram. Kontoret anser vidare att handlingsplanen för en fossilbränslefri organisation till år 2030 bör utformas med mål och tidsatta delmål samt relevanta indikatorer för att politiker och verksamheter ska kunna följa utvecklingen och avsätta resurser till rätt åtgärder.

Trafiknämnden håller med om att arbetet för att nå fossilbränslefrihet kommer att kräva många verkningfulla åtgärder och att det är viktigt att tänka

på ett innovativt sätt i både genomförande och uppföljning. Uppföljningar ger möjlighet att analysera vad som har orsakat en viss utveckling och göra en bedömning av hur mycket detta kan påverkas av åtgärder inom stadens rådighet och nämnden ser därför inget behov eller större nytta av någon indexering.

Stockholms Stadshus AB:s anser att det är en angeläget att det finns sätt att mäta och följa upp hur utvecklingen fortlöper mot att uppnå en fossilbränslefri organisation till år 2030. Koncernledningen konstaterar vidare att den styrning som sker idag med mål, aktiviteter och indikatorer leder till resultat. Om behov uppstår av fler indikatorer som styr mot miljömålen, kan kommunfullmäktige eller respektive bolagsstyrelse besluta om det. Det är dock viktigt att komma ihåg att ju fler mål och indikatorer som formuleras desto svårare blir det att prioritera i verksamheten.

Mina synpunkter

Stockholm ska vara en fossilbränslefri stad år 2040. Ett väsentligt steg i den riktningen togs genom det nyligen fattade inriktningsbeslut som innebär att Stockholms enskilt största utsläppskälla KVV6 ska stängas redan till år 2022. Det finns dock ett stort antal övriga åtgärder som staden måste vidta innan vi når målet om fossilbränslefrihet och just nu pågår ett omfattande arbete med att ta fram planer för dessa.

Jag instämmer liksom motionärerna i att det är bra med tydliga och uppföljningsbara mål i de planer och program som staden tar fram. Till viss del finns det också sådana mål, delmål och indikatorer i stadens strategi för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040 samt i stadens miljöprogram 2016-2020. I stadens strategi för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040 finns bland annat ett uppdrag att ta fram en handlingsplan för att stadens som organisation ska vara fossilbränslefri år 2030.

Den, och flera andra handlingsplaner, bör absolut utformas med mål och tidsatta delmål samt relevanta indikatorer för att alla berörda kontinuerligt ska kunna följa utvecklingen och fokusera insatser på relevanta åtgärder. Jag ställer mig dock tveksam till att samtliga mål är av sådan karaktär så att de gagnas av ett årligt delmål.

Bilagor

1. Reservationer mm
2. Motionen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet Cecilia Brinck (M) och borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motion (2016:117) av Jonas Naddebo och Karin Ernlund (C) om indexering av stadens miljömål bifalls.
2. Att därutöver anföras följande

Vi ställer oss positiva till planerna på att Stockholms stads egen organisation ska vara fossilbränslefri till år 2030, men menar i likhet med motionen att för att detta ska kunna uppnås så måste staden tänka innovativt och sätta tydliga delmål och kontrollstationer längs vägen för att mäta hur utvecklingen fortlöper.

Det är välkommet att borgarrådet anser att den handlingsplan för en fossilbränslefri organisation som ska tas fram bör utformas med tydliga mål och delmål. För att sätta upp tydliga riktlinjer som underlättar för privatpersoner såväl som för näringslivet måste även en tydlig indexering av miljömålen införas.

Ska vi nå de ambitiösa miljömål som vi åtagit oss så är konkretion och tydlighet en förutsättning. Detta menar vi görs bäst genom en indexering av miljömålen.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2016:117) av Jonas Naddebo och Karin Ernlund (båda C) om ”indexering av stadens miljömål” anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 5 april 2017

På kommunstyrelsens vägnar:
KARIN WANNGÅRD

Katarina Luhr

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Anna König Jerlmyr, Dennis Wedin, Johanna Sjö, Markus Nordström och Jonas Nilsson (alla M) och Lotta Edholm (L) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Karin Ernlund (C) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Stockholm stads egen organisation ska vara fossilbränslefri till år 2030 och för att skapa goda förutsättningar för att nå miljömålen föreslår Jonas Naddebo och Karin Ernlund (båda C) i sin motion att staden utreder möjligheten till att indexera miljömålen. Motionärerna menar att en indexering av miljömålen - där målet om fossilbränslefri organisation bryts ned till vad som måste göras år från år - ger förutsättningar för stadens politiker och verksamheter att fokusera på åtgärder och att avsätta resurser till rätt åtgärder.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB har vidareremitterat ärendet till AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, Skolfastigheter i Stockholm AB, Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholms Hamn AB, AB Stokab, Stockholms Stads Parkerings AB, SGA Fastigheter och AB Fortum Värme.

SGA Fastigheter AB har valt att inte svara på remissen. AB Familjebostäder och AB Stockholmshem har avstått från att svara med hänvisning till det arbete som görs i samordningsgruppen för genomförandet av strategin för fossilbränslefritt Stockholm 2040, där de ingår.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 27 februari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunfullmäktige antog den 28 november 2016 ”Strategi för fossilbränslefritt Stockholm 2040” dnr 134-175/2015. Strategin utgör riktlinje till miljöprogrammet 2016-2019 och omfattar åtgärder som ska leda fram till etappmålet om högst 2,3 ton koldioxidekvivalenter per stockholmare uppnås till 2020. Strategin kvantifierar den utsläppsreduktion som ska uppnås och fördelar ansvaret för genomförandet bland stadens verksamheter.

Strategin omfattar även en serie utredningsuppdrag för att ta fram beslutsunderlag för fossilbränslefrihet till 2040. Ett av utredningsuppdragen ger kommunstyrelsen,

miljö- och hälsoskyddsnämnden samt servicenämnden i uppgift att ta fram en handlingsplan för fossilbränslefri organisation 2030. Handlingsplanen ska tas fram för beslut under 2017. Av de totala växthusgasutsläppen står staden som organisation för cirka tio procent och genom att fasa ut de egna fossila bränslena tio år tidigare kan staden utgöra ett viktigt föredöme.

Stadsledningskontoret hänvisar därför frågan till den pågående utredningen och framtagandet av en handlingsplan. Stadsledningskontoret delar motionärernas uppfattning om att det kan vara lämpligt att inarbeta målvärden för tiden fram till 2030. De utredningsuppdrag som följer av klimatstrategin kommer att generera underlag för ställningstagande om ytterligare ambitionshöjningar kan vara aktuella. En revidering av klimatstrategin kan komma att innefatta etappmål för stadens väg mot fossilbränslefrihet 2040 respektive 2030 för stadens egen organisation. På kort sikt formuleras mål för kommande treårsperiod i stadens budget utifrån miljöprogrammet 2016-2019.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att motionen anses besvarad med vad som sägs i detta tjänsteutlåtande.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 31 januari 2017 följande.

Fastighetsnämnden beslutar att godkänna och överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 10 januari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Den framtagna strategin för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040 utgör stadens riktlinjer för hur stadens verksamheter ska arbeta för att uppnå fossilbränslefrihet. Den identifierar även de viktigaste utmaningarna för staden där beslutsunderlag behöver tas fram

Genom antagandet av strategin har arbete med en rad utredningar påbörjats för att konkretisera och realisera arbetet och dess målsättningar. Det är fastighetskontorets uppfattning att detta arbete bör slutföras innan en eventuell indexering av målsättningar, vilket kontoret är positiva till, påbörjas.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 31 januari 2017 följande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Joar Forssell (L), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Ulrika Hoff (KD) som instämde i förslag från Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Joar Forssell (L).

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 16 januari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer i att det är bra med tydliga och uppföljningsbara mål i de planer och program som staden tar fram. Till viss del finns det sådana mål, delmål och indikatorer i stadens strategi för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040 samt i stadens miljöprogram 2016-2020 som även kopplar till en fossilbränslefri organisation 2030.

I stadens strategi för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040 finns ett uppdrag att ta fram en handlingsplan för att stadens som organisation ska vara fossilbränslefri 2030. Utredningen med förslag till åtgärder ska vara färdig för beslut senast år 2017. Kommunstyrelsen tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och servicenämnden ansvarar för att handlingsplanen tas fram.

Förvaltningen anser att den handlingsplan för en fossilbränslefri organisation till 2030 som ska tas fram under 2017 bör utformas med mål och tidsatta delmål samt relevanta indikatorer för att politiker och verksamheter ska kunna följa utvecklingen och avsätta resurser till rätt åtgärder. Men det är inte alltid meningsfullt att ha ett delmål för varje år utan något längre perioder kan vara lämpligare. Men det bör inte vara mer än fyra år mellan kontrollstationerna.

Mot ovanstående anser förvaltningen att motionen är besvarad.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 februari 2017 följande.

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Ersätтарыttrande gjordes av Christina Linderholm (C), *bilaga 1*.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 25 januari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadskontoret instämmer i att det är bra med tydliga och uppföljningsbara mål i de planer och program som staden tar fram. Till viss del finns det sådana mål, delmål och indikatorer i stadens strategi för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040 samt i stadens miljöprogram 2016-2020 som även kopplar till en fossilbränslefri organisation 2030.

I stadens strategi för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040 finns ett uppdrag att ta fram en handlingsplan för att stadens som organisation ska vara fossilbränslefri 2030. Utredningen med förslag till åtgärder ska vara färdig för beslut senast år 2017. Kommunstyrelsen tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och service-nämnden ansvarar för att handlingsplanen tas fram.

Kontoret anser att handlingsplanen för en fossilbränslefri organisation till 2030 bör utformas med mål och tidsatta delmål samt relevanta indikatorer för att politiker och verksamheter ska kunna följa utvecklingen och avsätta resurser till rätt åtgärder.

Kontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden godkänner kontorets utlåtande som svar på remissen.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 9 mars 2017 följande.

1. Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Trafiknämnden justerar beslutet omedelbart.

Reservation anfördes av Karin Ernlund (C), *bilaga 1*.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 8 februari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Trafikkontoret håller med om att arbetet för att nå fossilbränslefrihet kommer att kräva många verkningsfulla åtgärder och att det är viktigt att tänka på ett innovativt sätt i både genomförande och uppföljning. Kontoret medverkar i flera sammanhang för att nå målen om en fossilbränslefri organisation till 2030 och ett fossilbränslefritt Stockholm till 2040.

Erfarenheten av arbetet mot fossilbränslefrihet visar att måluppfyllelsen är minst lika beroende av omvärldsfaktorer, t.ex. ekonomi, befolkningstillväxt och beskattning, som den är av stadens egna insatser.

En strikt indexering skulle ha svårt att ta hänsyn till dessa oförutsägbara faktorer. Kontorets bedömning är att de regelbundna uppföljningar av indikatorer som idag görs kan ge bättre förutsättningar för stadens agerande och avsättning av resurser.

En indexering som bygger på fasta antaganden om t.ex. ekonomisk utveckling riskerar att snabbt bli inaktuell. Uppföljningar ger däremot möjlighet att analysera vad som har orsakat en viss utveckling och göra en bedömning av hur mycket detta kan påverkas av åtgärder inom stadens rådighet. Kontoret ser därför inget behov eller större nytta av någon indexering.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 24 februari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Underremisser

AB Svenska Bostäder

Stockholms stads stadsledningskontor har bildat en samordningsgrupp under ledning av Björn Hugosson klimatchef, för genomförande av strategin för fossilbränslefritt Stockholm 2040.

Uppdraget är att samordningsgruppen ska formulera ett ”paket” av klimatåtgärder före utgången av 2017, och ambitionen är att alla utredningar kommer igång så snart som möjligt. För Svenska Bostäders del och de övriga systerbolagen inom staden har Helena Ulfsparre, miljöchef Familjebostäder, utsetts som representant i samordningsgruppen.

Strategin innehåller såväl kvantifierade åtgärder till 2020, som utredningar att genomföra under 2017. Exempelvis kommer bostadsbolagen att delta i utredningar kring projekten öppen fjärrvärme, förnybar elproduktion och ökad biogasproduktion. AB Svenska Bostäder föreslår att samordningsgruppens förslag till åtgärder får styra planer och arbete framåt för att uppnå stadens mål för ett fossilfritt Stockholm.

Micasa Fastigheter i Stockholm AB

Utifrån Micasa Fastigheters långsiktiga arbete att nå stadens miljömål att staden ska vara fossilbränslefritt 2030 finns ett arbetssätt som stödjer tanken på en indexering av miljömålen. Bolaget arbetar systematiskt med miljöfrågor genom vårt verksamhetsledningssystem, vilket är certifierat enligt ISO 14001. Bolaget ser positivt på att staden på central nivå indexerar stadens miljömål. Det är dock av stor vikt att hänsyn tas till både de strategiska och praktiska frågorna för bolaget.

Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB)

I motion från Centerpartiet, 7 november 2016, föreslås utreda en indexering av stadens miljömål med syftet att Stockholms stads verksamheter ska vara fossilbränsle fria 2030.

SISAB:s uppfattning är att frågan bör behandlas inom ramen för stadens arbete med fossilbränslefritt Stockholm 2040, ett arbete som samordnas av Klimatenheten på Stadsledningskontoret. En samordningsgrupp har nyligen bildats med olika representanter från staden där SISAB är en aktör, och en av de utredningar som ska fram under 2017 gäller prioriteringar i tiden.

Stockholm Vatten och Avfall AB

Det är generellt svårt att hitta bra och pedagogiska uppföljningsmått för miljömål, och ett fortsatt arbete med att utveckla uppföljningen av dessa är önskvärt. Stockholm Vatten ställer sig bakom förslaget och fortsätter utreda och utveckla miljömålen.

Stockholms Hamn AB

Stockholms Hamn AB (nedan kallat Hamnen) ser positivt på ambitionen att Stockholm ska vara en fossilbränslefri stad år 2040 och att Stockholms stad som organisation ska gå före i arbetet och uppnå detta mål till år 2030. Ambitionerna ligger helt i linje med de målsättningar Hamnen har för sin egen verksamhet.

För att underlätta arbetet med att uppnå långsiktiga mål kan det vara bra med delmål. Delmålen kan göra det lättare att under en längre målperiod bedöma om insatta resurser eller vidtagna åtgärder är tillräckliga för att nå det uppsatta målet eller om ytterligare insatser behövs. Om och hur delmål ska utformas samt hur ofta uppföljning bör ske måste dock avgöras från fall till fall. För egen del använder sig Hamnen till viss del av delmål för att successivt kunna stämma av sitt pågående arbete inom miljöområdet.

AB Stokab

Stockholms stad har, genom Stokab, byggt ett operatörsneutralt fibernät som når ca 90 procent av hushållen och 100 procent av företagen.

En viktig förutsättning för att möjliggöra att Stockholms stads organisation ska kunna vara fossilbränslefri till 2030 är en väl utbyggd IT-infrastruktur såväl i staden som i hela regionen. Fiberinfrastruktur är nämligen en förutsättning för tillhandahållande av sådana IT-lösningar som minimerar behovet av resor och transporter, som möjliggör trafik- och logistikoptimering, arbete och utbildning från valfri plats, energi- och miljöoptimering, och andra miljösmarta tjänster.

För att i framtiden fullt ut kunna nyttja de tjänster som kommer att minimera behovet av fossila bränslen behöver alla ha tillgång till fiber - fiber som när ända fram till såväl respektive enskilt hushåll/företag som varje bolags/förvaltnings alla verksamheter.

Även i stadsmiljö behöver tillgången till fiber planeras och säkras, dels så att Stockholms stads olika verksamheter kan nyttja smarta lösningar som minimerar behovet av fossila bränslen, dels för att möjliggöra för marknadens aktörer att

tillhandahålla den kommunikation som behövs för exempelvis självkörande fordon. I detta avseende utgör det föreliggande förslaget till "Strategi för Stockholm som smart och uppkopplad stad" ett viktigt steg.

Stokab anser att det är bra att använda sig av tydliga delmål i styrning av en organisation. Med anledning av den stora spännvidd som finns inom Stockholms stads alla verksamheter, är det dock viktigt att en eventuell indexering av miljömålen, på så sätt som motionen föreslår, sker utifrån respektive verksamhets förutsättningar och utifrån de lagar och regler som verksamheterna lyder under.

Stockholm Stads Parkerings AB

Bolaget verkar för en god miljö med ambitionen att förbättra stadsmiljön för den växande stadens invånare genom att avlasta gatunätet från söktrafik och parkerade fordon. Stockholm Parkering arbetar redan efter uppsatta miljömål för att förbättra verksamheten och infria stadens energikrav.

Bolaget har under flera år arbetat med att i egna anläggningar installera energisnålare LED-belysning. Vid nyproduktion installeras endast LED belysning. Bolaget har även medvetet initierat en övergång till fler kallgarage vid nyproduktion och renovering för att minska uppvärmningsbehovet i bolagets parkeringsanläggningar.

I syfte att stimulera användningen av elbilar finns laddningsmöjligheter i bolagets anläggningar. Stockholm Parkering har totalt installerat 809 laddstolpar för elbilar i bolagets anläggningar. Bolaget ansvarar för byggande och drift av stadens cykelgarage och arbetar med att skapa fler cykelparkeringsplatser i anslutning till garage som en integrerad del i en mobilitetslösning. Bolaget deltar även i stadens pilotprojekt med hållbara dagvattenlösningar.

Stockholm Parkerings ambition gällande indexering av stadens miljömål, är att planera och genomföra erforderliga åtgärder med maximal nyttoeffekt, därför torde långsiktiga mål vara gynnsamt. I övrigt har bolaget inga synpunkter.

AB Fortum Värme

Fortum Värme anser att bolagets verksamhet inte lämpar sig för årlig uppföljning efter en linjär indexering av målet för 2030 så som föreslås i motionen. Bolaget gör sina sänkningar av utsläppen stegvis när nya anläggningar tas i drift. Dessutom påverkas bolaget starkt av variationer i väder som gör att utsläppen kan variera upp och ner mellan enskilda år även om den långsiktiga trenden är tydligt avtagande.

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen anser att det är en angeläget att det finns sätt att mäta och följa upp hur utvecklingen fortlöper mot att uppnå en fossilbränslefri organisation till år 2030. Inom samordningsgruppen för genomförandet av strategin för fossilbränslefritt Stockholm 2040 tas fram förslag till både åtgärder och utredningar som ska genomföras under 2017. I Stockholm stads miljöprogram för 2016-2019 läggs också fast miljömål, delmål och förslag på indikatorer för respektive miljömål.

Stadens miljöprogram är integrerat i stadens överordnade system för ledning och uppföljning av all verksamhet och ekonomi, ILS. Indikatorerna fastställs i samband med kommunfullmäktiges budget och har till uppgift att på ett kvantitativt sätt redovisa uppfyllelsen av ett miljömål, d.v.s. att spegla mätbara företeelser inom målet. Därvid fastställs både indikatorernas innehåll, målvärden och vilka nämnder och bolagsstyrelser som ska rapportera.

I Stockholms stads budget för 2017 framgår bl.a. att det finns indikatorer som mäter växthusgasutsläpp per invånare, köpt energi och årlig energiproduktion baserad på solenergi. Det finns också indikatorer som mäter både förnybara och fossila drivmedel. Koncernledningen kan utifrån detta inte se annat än att staden har ett system för att säkerställa vad måste göras år för år, och att det är tillfredställande.

Bolagen bedriver ett aktivt arbete för att uppnå att stadens organisation ska kunna bli fossilbränslefri till 2030. Det framgår också att det kan vara bra med delmål för att uppnå långsiktiga mål, och att det behöver ske utifrån respektive verksamhets förutsättningar och utifrån de lagar och regler som verksamheterna lyder under. Det är viktigt att understryka att utvecklingen sällan är linjär i den bemärkelsen att den följer ett index. Med alltför strikta kortsiktiga mål finns en risk att verksamheterna inte styr i tillräcklig hög grad mot strategiska mål och istället insätter åtgärder som kan vara kontraproduktiva gällande ett långsiktigt hållbart resultat.

Koncernledningen kan mot bakgrund av ovanstående konstatera att den styrning som sker idag med mål, aktiviteter och indikatorer leder till resultat. Om behov uppstår av fler indikatorer som styr mot miljömålen, kan kommunfullmäktige eller respektive bolagsstyrelse besluta om det. Det är dock viktigt att komma ihåg att ju fler mål och indikatorer som formuleras desto svårare blir det att prioritera i verksamheten. För mer utförliga och kompletterande kommentarer hänvisar koncernledningen till bolagens remissvar.

Reservationer m.m.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Reservation anfördes av Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Joar Forssell (L) enligt följande.

1. Att nämnden beslutar att tillstyrka motionen
2. Att därutöver anföra följande

Vi ställer oss positiva till planerna på att Stockholms stads egen organisation ska vara fossilbränslefri till år 2030, men menar i likhet med motionen att för att detta ska kunna uppnås så måste staden tänka innovativt och sätta tydliga delmål och kontrollstationer längs vägen för att mäta hur utvecklingen fortlöper.

Det är välkommet att förvaltningen anser att den handlingsplan för en fossilbränslefri organisation som ska tas fram under 2017 bör utformas med tydliga mål och delmål. För att sätta upp tydliga riktlinjer som underlättar för privatpersoner såväl som för näringslivet måste även en tydlig indexering av miljömålen införas.

Ska vi nå de ambitiösa miljömål som vi åtagit oss så är konkretion och tydlighet en förutsättning. Detta menar vi görs bäst genom en indexering av miljömålen.

Stadsbyggnadsnämnden

Ersättaryttrande gjordes av Christina Linderholm (C) enligt följande.

Om jag hade haft beslutsrätt hade jag tillstyrkt motionen.

Liksom motionärerna menar stadsbyggnadskontoret att det är bra med tydliga och förutsägbara mål. För att klara stadens ambitiösa mål, att stadens organisation ska vara fossilbränslefri till år 2030, menar Centerpartiet, krävs ett innovativt tankesätt där tydliga, konkreta mål sätts redan nu, med delmål och kontrollstationer längs vägen för att mäta utvecklingen.

Detta förhållningssätt ger en bättre effektivitet och är mindre resurskrävande än att tillgripa åtgärder i ett mera akut läge. Tydliga riktlinjer med indexering av miljömålen underlättar planering för både privatpersoner och näringslivet.

Trafiknämnden

Reservation anfördes av Karin Ernlund (C) enligt följande.

1. Att motion (2016:117) om indexering av stadens miljömål tillstyrks

2. Att därutöver anföra följande

Stockholm stad har som mål att den interna organisationen ska vara fossilbränslefri år 2030 och att hela staden ska vara fossilbränslefri år 2040. Det är höga och tuffa målsättningar som kräver tydlig politisk styrning och ett innovativt arbetssätt.

Kommunfullmäktige har beslutat om planer och strategier för att nå dessa mål, men vi ser ändå att det skulle vara väldigt positivt för stadens verksamheter och att det skulle öka möjligheterna att nå målen i tid – eller till och med i förtid – om en indexering av målen skulle ske. Det skulle också innebära en mycket större tydlighet vilka steg på vägen som varje år behöver tas inom stadens verksamheter för att nå målen.

Trafikkontoret anger att en strikt indexering skulle ha svårt att ta hänsyn till externa och oförutsägbara faktorer. Det är just därför vi anser att en indexering krävs. Staden har inte full rådighet och behöver därför vara extra på sin vakt med att följa utvecklingen år för år så att miljöarbetet inte hamnar efter.